

VAIDEOTSUS

15.01.2024 nr 1.4-1/63-1

Vaide esitaja:

Enefit Solutions AS
Registrikood 10633284
Malmi 8, Jõhvi, Ida-Virumaa
e-post: solutions@enefit.com

Vaide lahendaja:

Tööinspeksiooni peadirektor
Mäealuse 2/3, 12618 Tallinn
e-post: ti@ti.ee

RESOLUTSIOON:

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 81 ja 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- Jätta rahuldamata Enefit Solutions AS vaie Tööinspeksiooni 07.12.2023 ettekirjutuse nr 3-6/23/3283 tühisuse tuvastamise nõudes.**
- Rahuldada Enefit Solutions AS taotlus Tööinspeksiooni 07.12.2023 ettekirjutuse nr 3-6/23/3283 täitmise peatamise kohta vaidemenetluse lõppemiseni.**
- Edastada käesolev vaideotsus vaide esitaja e-postile solutions@enefit.com.**

Edasikaebamise kord:

Vastavalt haldusmenetluse seaduse (HMS) §-le 87 saab vaide esitaja käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul otsuse teatavakstegemisest arvates, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tartu Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

1. Asjaolud

- 1.1. 08.09.2023 teatas raviautus Tööinspeksioonile (edaspidi TI) kergest tööõnnetusest. Arsti teatise kohaselt 01.09.2023 kella 16:25 paiku Enefit Solutions AS töötaja xxx xxx metallplaadi peal ja xxx.
- 1.2. Vaide esitaja asus seisukohale, et toimunud juhtumit ei saa lugeda tööõnnetuseks ning 15.09.2023.a koostas selle kohta uurimisakti.
- 1.3. 28.09.2023 algatas TI töötervishoiu ja tööohutuse seaduse (TTOS) § 25 lg 5 p 1 alusel uurimise selgitamiseks välja vaide esitaja töötaja xxx 01.09.2023 toimunud õnnetusjuhtumi asjaolud ja põhjused.
- 1.4. 07.12.2023 koostatud uurimiskokkuvõttega nr 3-6/23/3283 tuvastas TI, et 01.09.2023 töötajaga xxx xxx territooriumil aset leidnud juhtum on käsitletav tööõnnetusena TTOS § 22 lg 1 mõistes.
- 1.5. 07.12.2023 tegi TI vaide esitajale ettekirjutuse nr 3-6/23/3283, millega kohustas vaide esitajat tühistama 15.09.2023 koostatud uurimisakti, menetlema 01.09.2023 xxx toimunud juhtumit tööõnnetusena ning esitama TI-le tööõnnetuse kohta raporti.

- 1.6. 05.01.2023 esitas vaide esitaja vaide ettekirjutuse nr 3-6/23/3283 tühisuse tuvastamise nõudes.

2. Vaide sisu ja põhjendused

- 2.1. Vaide esitaja leiab, et TI ei ole ettekirjutuse tegemisel arvestanud olulisi asjaolusid.
2.2. Vaide esitaja on seisukohal, et ei ole täidetud TTOS § 22 lg-s 1 toodud tingimus kuna puudub tervisekahjustuse ja töötaja töö või töökeskkonna vahel põhjuslik seos.
2.3. Vaide esitaja ei nõustu TI järeldusega, et tegemist on tööõnnetusest tuleneva traumaga, mitte varasemalt olnud tervisekahjustusega.

3. Haldusorgani õiguslik põhjendus

- 3.1 Haldusorgani otsus peab olema selge ja üheselt mõistetav (HMS § 55 lg 1), piisavalt põhjendatud ja kaalutusvigadeta (HMS § 54).
- 3.2 HMS § 6 järgi on haldusorgan kohustatud välja selgitama menetletavas asjas olulise tähendusega asjaolud ja vajaduse korral koguma selleks tõendeid oma algatusel.
- 3.3 TTOS § 22 lg 1 kohaselt on tööõnnetus töötaja tervisekahjustus või surm, mis toimus tööandja antud tööülesannet täites või muul tema loal tehtaval tööol, tööaja hulka arvataval vaheajal või muul tööandja huvides tegutsemise ajal. Tööõnnetusena ei käsitata tervisekahjustust või surma, mis toimus loetletud juhtudel, kuid mis ei ole põhjuslikus seoses töötaja töö või töökeskkonnaga.
- 3.4 Tööõnnetuse uurimise eesmärk on välja selgitada tööõnnetuse asjaolud ja põhjused ning kindlaks määrata abinõud samalaadse juhtumi kordumise vältimiseks (Vabariigi Valitsuse 03.08.2008 määrus nr 75 „Tööõnnetuse ja kutsehaigestumise registreerimise, teatamise ja uurimise kord“ § 3 lg 1, edaspidi määrus). Viidatud määruse § 4 lg 1 kohaselt uurib tööandja kõiki tööõnnetusi. Sama paragrahvi lõige 2 kohaselt tööandja alustab viivitamata tööõnnetuse uurimist, lähtudes § 3 lg 2 sätestatust, kui tööõnnetuse tagajärg on ajutine töövõimetus või surm. Määruse § 4 lg 4¹ sätestab, et kui tööõnnetuse tagajärg on ajutine töövõimetus, lõpeb tööõnnetuse uurimine määruse lisas 2 toodud vormi kohase raporti koostamisega.
- 3.5 Asja materjalide kohaselt viis tööandja pärast õnnetusjuhtumi toimumist läbi omapoolse uurimise ning 15.09.2023 esitas TI-le tööõnnetuse akti. Esitatud akti kohaselt on tööandja seisukohal, et 01.09.2023 kell 15:36 töötajaga xxx toimunud juhtumit ei saa lugeda tööõnnetuseks.
- 3.6 Määruse § 5 lg 1 kohaselt on TI-l õigus vajaduse korral uurida tööõnnetusi, selgitades mh välja määruse § 3 lg 2 p-st 1 tulenevalt õnnetusjuhtumi seose töötaja töö või töökeskkonnaga. TI on asunud xxx 01.09.2023 asetleidnud õnnetusjuhtumit uurima 28.09.2023.
- 3.7 10.11.2023 uurimiskokkuvõtte kohaselt on kogutud tõenditele tuginedes TI seisukohal, et aset leidnud juhtum on tööõnnetus TTOS § 22 lõike 1 tähenduses.
- 3.8 Analüüsidest TI poolt uurimismenetluse käigus kogutud dokumente, esitatud tõendeid, selgitusi ja seisukohti, otsustab vaide lahendaja, et uurimiskokkuvõtte on põhjendatud ning selles on jõutud õigele järeldusele. Kõiki TI uurimiskokkuvõttes toodud järeldusi ja seisukohti siinkohal kordamata, põhjendab vaide lahendaja oma seisukohta järgmiselt:
- 3.8.1. Vaidlust ei ole, et xxx töötas alates 24.11.2022 kuni 30.10.2023¹ töölepingu alusel Enefit Solutions AS-s xxx ametikohal. Õnnetusjuhtum toimus 01.09.2023 kell 15:36 Ida-Viru maakonnas, xxx.
- 3.8.2. Käesoleval juhul on aga vaidlus selles, mis oli xxx x põhjuseks. Kannatanu, ehk xxx selgitas TI-le, et ta xxx ja xxx põrandale. Vaide esitaja selgitab oma vaide punktis 2.4.2, et uurimise raames taastas tööandja

¹ 30.10.2023 tööleping töötajaga on üles öeldud töötaja algatusel

sündmuskoha ning selle alusel järeldas, et vertikaalselt seisva plaadi peal ei ole võimalik libiseda. Vaide esitaja on seisukohal, et liikumise ajal puudus xxx vajadus ning ka võimalus seadme kõrval seisnud plaadile astuda. Samas ei too vaide esitaja ühtegi alternatiivset selgitust selle kohta, miks xxx xxx, rääkimata sellest, et pole isegi kaalutud abinõud samalaadsete juhtumite kordumise vältimiseks.

Vaide lahendaja eespoolt toodud vaide esitaja seisukohaga ei nõustu. Vaide lahendaja nõustub TI uurimiskokkuvõttes väljendatud seisukohaga, et vaide esitaja poolt 15.09.2023 koostatud akt ei kajasta ega saagi kajastada sündmuskohal valitsenud olustikku (sh maheliplaadi tegelikku asendit) õnnetuse ajal. Kuna õnnetusjuhtumi toimumise kohas ei ole kaameraid, siis on vaide esitaja järeldus sellest, kus täpsemalt ja millises asendis oli viidatud metallplaat 01.09.2023 enne xxx, ennatlik. Vaide esitaja on seisukohal, et nõuetekohase ja vastutustundliku uurimise käigus oleks tööandja pidanud uurima nõ erinevaid stsenaariume, ehk metallplaadi erinevaid asendeid.

Vaide lahendaja ei nõustu ka vaide esitaja seisukohaga, et liikumise ajal puudus vajadus ja võimalus plaadile astuda. 04.10.2023 TI poolt teostatud paikvaatluse käigus oli tuvastatud, et sündmuskoha olustik erineb olustikust tööõnnetuse ajal, mh puudub metallplaat mõõtmega 37x20x1,2 cm, mis võis põhjustada xxx. Sama vaatluse käigus tuvastas TI, et vahekäigu, kus 01.09.2023 kell 15.36 juhtum aset leidis, laius on 68 cm (vt Foto 9). Vaide lahendaja leiab, et olukorras, kus vahekäigu laius on kõigest 68 cm ning metallplaadi mõõtmed on 37x20x1,2 cm (ja seda olukorras, kus metallplaadi tegelik asend on teadmata) puudub alus kahelda, et metallplaat võis põhjustada töötaja xxx. Siinkohal pole oluline, kas töötaja kogemata astus vertikaalses asendis olevale plaadile ning seetõttu kaotas tasakaalu või komistas vertikaalselt oleva plaadile otsa või libastus maas vedeleval plaadil. Oluline on see, et kitsas vahekäigus maas olnud plaat võis põhjustada töötaja xxx. Siinkohal peab mh arvestama sellega, et xxx tegi samal ajal tööd ning tema tähelepanu oli keskendunud mujale, ehk töö tegemisele.

Vaide lahendaja ei nõustu vaide esitaja poolt vaide punktis 2.4.1 väljendatud seisukohaga, et TI ei võtnud arvesse xxx ütlusi selle kohta, et sündmuskoha pörand oli enam-vähem puhas. Vaide lahendaja selgitab, et TI võtab kõiki uurimise käigus kogutud tõendeid arvesse ning uurimiskokkuvõttes on kõikidele kogutud tõenditele ka viidatud. TI-le seletusi andnud xxx selgitas, et õnnetuse toimumiskoha pörandal oli palju detaile, pörand oli must ja määrdunud. Tööandja poolt sündmuskohal tehtud fotolt (so Foto 01.09 Capture.png) on näha, et pörandal on tõepoolest palju erinevaid detaile, mustust ja tolmu. Vaidlust ei ole, et pörandal vedelevad detailid, tolm jne võivad põhjustada libisemist, komistamist ja seega ka xxx. TTOS § 4 lg-d 2 ja 4¹ sätestavad, et tööandja kujundab ja sisustab töökoha nii, et on võimalik vältida tööõnnetusi ja tervisekahjustusi ning säilitada töötaja töövõime ja heaolu. Töökoht ja töövahendid peavad olema tehniliselt heas seisukorras ja korrapäraselt hooldatud. 14.06.2007 Vabariigi Valitsuse määruse nr 176 „Töökohale esitatavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuded“ § 3 lg 4 kohaselt tuleb tööruumid ja töövahendid hoida puhtad. Arvestades TI-le vaide esitaja poolt saadetud pilte on ilme, et töökoha pörand ei olnud puhas.

- 3.8.3. Lisaks sellele on vaidlus selles, kas xxx trauma on tööõnnetuse tulemus või varasemalt saadud tervisekahjustus. Vaide esitaja, viidates xxx 04.09.2023 seletuskirjale, 04.09.2023 xxx, xxx ja xxx ja kohale saabunud päästekomando selgitustele, soovib tõendada xxx tervisekahjustuse olemasolu enne 01.09.2023 kell 15:36 aset leidnud õnnetusjuhtumit. Selles tulenevalt leiab vaide esitaja vaide punktis 2.2, et puudub põhjuslik seos tervisekahjustuse ja töötaja töö või töökeskkonna vahel.

TI vaide esitajaga ei nõustu. Esiteks on asjakohatu vaide esitaja väide justkui ei avaldanud xxx oma terviseprobleemi tööandja poolt võimaldatud arstliku kontrolli ajal. TTOS § 13¹ lg 1 sätestab, et tööandja korraldab töötervishoiuteenuse osutamist. Sama paragrahvi lg 3 p 3 kohaselt töötervishoiuteenuse osutamisel töötervishoiuarst teeb töötajate tervisekontrolli, võttes aluseks töökeskkonna riskianalüüsi. Töötervishoiuteenuse osutamise kord on kehtestatud 15.12.2022 tervise- ja tööministri määrusega nr 87 „Töötervishoiuteenuse osutamise kord“, mille § 4 lg 1 p 1 kohaselt töötaja tervisekontrolli tegemisel töötervishoiuarst hindab töötaja tervise seisundit. Tervise- ja tööministri määruse „Töötervishoiuteenuse osutamise kord“ eelnõu seletuskirjas selgitatakse, et: „Töötajate tervisekontrollide tegemise raames on töötervishoiuarstil õigus tutvuda ka töötaja terviseandmetega tervise infosüsteemis, et saada adekvaatne hinnang töötaja tervise seisundi kohta. /.../ Töötaja tervisekontrolli tegemisel määrab töötervishoiuarst

vajalikud terviseuuringud ja analüüsid ning kaasab vajaduse korral teisi eriarste või spetsialiste. Uuringute ja analüüside määramiseks peab töötervishoiuarst eelnevalt tutvuma tööandja esitatud riskianalüüsiga ning töötaja töökeskkonna ja töötingimustega ettevõttes kohapeal. Töökeskkonna riskianalüüsiga tutvumise ja töökeskkonna külastamise kohustus tuleneb TTOS § 131 lõike 3 punktist 1, mille kohaselt peab töötervishoiuarst töötervishoiuteenuse osutamisel (sh töötaja tervisekontrolli tegemisel) tutvuma ettevõtte töökeskkonna riskianalüüsiga ning vajaduse korral külastama töökeskkonda ettevõttes kohapeal. Samuti peab töötervishoiuarst tutvuma töötaja terviseandmetega ehk töötaja esitatud tervisedeklaratsiooniga ning vajaduse korral tervise infosüsteemi andmetega."

Eeltoodust tulenevalt isegi kui oletada, et xxx ei ole kõiki oma tervise andmeid tervisekontrolli käigus arstile avaldanud, oli töötervishoiuarstil võimalus ja ka kohustus tutvuda xxx anamneesiga. Käesoleval juhul on töötervishoiuarst, lähtudes tööandja esitatud riskianalüüsist ning töötaja kõikidest terviseandmetest jõudnud seisukohale, et töötaja tervislik seisund lubab töötada antud ametikohal. Tervisekontrolli otsuses ei ole märgitud, et töötajal esinevad vastunäidustused antud ametikohal töötamiseks (nt probleemid tugi- ja liikumiselundkonnaga), mistõttu võib asuda põhjendatud järeldusele, et xxx xx ja xxx ei olnud olulised ning võimaldasid tal antud töökojal töötamist jätkata.

Vaide esitaja on seisukohal, et xxx töökohta tingimused (tolm, mustus, põrandal vedelevad detailid, sh metallplaat) võisid põhjustada töötaja xxx. Vaidlust ei ole, et xxx võib mõjutada inimeste tervist erinevalt. On raske prognoosida, kas töötaja oleks oma xxx või mitte kui tal ei oleks varasemalt xxx olnud ning vaide lahendaja arvates ei olegi see oluline. Fakt on see, et enne xxx oli xxx võimeline xxx Fakt on see, et töökohta (s.o liikumistee) seisukord võis põhjustada töötaja xxx. Fakt on ka see, et pärast xxx ei olnud töötaja xxxxxxxxxx abi. Vaide lahendaja on seega seisukohal, et vasaku põlve väänamise põhjustas xxx, mille peamiseks põhjuseks oli töökohta mittevastavus seaduses ja määruuses sätestatud nõuetele. Seega tervisekahjustuse ja töötaja töö või töökeskkonna vahel on olemas põhjuslik seos, sest ilma xxx ei oleks xxx xxx 01.09.2023 viga saanud (ja seda xxx vaatamata).

- 3.8.4. Täiendavalt selgitab vaide lahendaja, et vaide esitaja vaide punktis 2.5.4 väljendatud seisukoht ei ole asjasse puutuv. Asjaolu, kas 04.09.2023, ehk peale tööõnnetuse toimumist läbis töötaja tööohutusosalase juhendamise või mitte ei muuda TI järeldust, et 01.09.2023 toimunud juhtumi puhul oli tegemist tööõnnetusega. TI selgitab siinkohal, et koolituse registreerimise kaardil on täiendjuhendamine 04.09.2023 kirjas, küll aga puudub kaardil xxx allkiri. Vaide esitaja selgitab, et väljakujunenud praktika kohaselt fikseeritakse täiendjuhendamine TTO koolituse kaardil alles siis kui juhendamine on realselt läbi viidud.
- 3.9. Eeltoodud põhjendustele tuginedes jääb vaide lahendaja oma seisukoha juurde, et 07.12.2023 uurimiskokkuvõtte ning selles tehtud järeldused on põhjendatud. Tööõnnetuse asjaolude ja põhjuste väljaselgitamiseks on TI uurija selgitanud välja ning arvesse võtnud kõiki asjas tähtsust omavaid asjaolusid. Tööõnnetus toimus töö ajal ja tööandja antud tööülesannet täites, tööõnnetuse tagajärjel oli töötajal diagnoositud tervisekahjustus ja määratud ajutine töövõimetus - sellest tulenevalt on täidetud TTOS § 22 lg-s 1 toodud leaaldefiniitsiooni tingimused.
- 3.10. 07.12.2023 koostas TI vaide esitajale ettekirjutuse nr 3-6/23/3283, millega kohustas isikut: tühistama 15.09.2023 koostatud akti; menetlema 01.09.2023 xxx toimunud õnnetusjuhtumit tööõnnetusena ning esitama TI-le tööõnnetuse kohta raporti.
- 3.11. Määruse § 8 lg 5 sätestab, et kui tööandja on esitanud § 4 lõikes 8 nimetatud akti, kuid tööinspektor uurimise või järelevalve käigus tuvastab, et tegemist oli tööõnnetusega, on tal õigus ettekirjutusega nõuda tööandjalt akti tühistamist ja õnnetusjuhtumi menetlemist tööõnnetusena. Sellest tulenevalt oli TI-l nii õiguslik, kui ka faktiline alus ettekirjutuse nr 3-6/23/3283 koostamiseks.
- 3.12. Vaide esitaja taotleb TI 07.12.2023 ettekirjutuse nr 3-6/23/3283 tühistamise tuvastamist.
- 3.13. HMS § 63 lg-d 1 ja 2 sätestavad, et tühine haldusakt on kehtetu algusest peale. Haldusakt on tühine, kui: 1) sellest ei selgu haldusakti andnud haldusorgan; 2) sellest ei selgu haldusakti adressaat; 3) seda ei ole andnud pädev haldusorgan; 4) see kohustab toime

panema õigusrikkumise; 5) sellest ei selgu õigused ja kohustused, kohustused on vastukäivad või seda ei ole muul objektiivsel põhjusel kellelgi võimalik täita.

- 3.14. Vaide läbivaatamise käigus tutvus haldusorgan uurimismenetluses kogutud dokumentide, menetlusosalise esitatud selgituste ja seisukohtadega ning leiab, et 07.12.2023 ettekirjutus ei ole tühine HMS § 63 mõistes. Ettekirjutus on välja antud pädeva haldusorgani poolt, ning nii ettekirjutuse adressaat, kui ka haldusakti andnud haldusorgani ettekirjutusest selgub, et ettekirjutusega pandud kohustus on kehtiva seaduse kooskõlas, piisavalt selge ega kohusta panema toime õigusrikkumist.
- 3.15. HMS § 81 sätestab, et vait lahendav haldusorgan võib haldusakti täitmise peatada, kui see on vajalik avaliku huvi, haldusakti adressaadi või kolmanda isiku õiguste kaitseks. TI-le esitatud vaide kohaselt palub vaide esitaja peatada ettekirjutuse täitmise kuni vaidemenetluse lõppemiseni. Ettekirjutuse täitmise tähtaeg (peale pikendamist) oli 12.01.2024, vaidemenetlus lõpeb vaideotsuse andmisega 15.01.2024. Viidatud tähtpäevade vahel on ainult üks nädalavahetus. Vaatamata sellele, et TI arvates ei ole ettekirjutuse täitmise peatamine vajalik ei avaliku huvi ega haldusakti adressaadi õiguste kaitseks ning vastupidist ei ole vaide esitaja tõendanud, on TI nõus vaide esitaja taotluse rahuldama ning peatama ettekirjutuse täitmise kuni vaidemenetluse lõppemiseni, ehk 15.01.2024-ni, sest oluliselt suurt erinevust ei ole, kas vaide esitaja esitab TI-le raporti reede õhtul või esmaspäeval.

/allkirjastatud digitaalselt/
Kaire Saarep
Peadirektor